

Příspěvek k environmentálnímu vzdělávání v kraji

V roce 2013 probíhala ve všech moravských krajích série workshopů v rámci cyklu „Environmentální vzdělávání odborné i laické veřejnosti“, financovaného z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Workshopy byly zaměřeny na atraktivní oblasti ochrany životního prostředí, mezi jiným na ochranu dřevin, rostoucích mimo les, problematiku vody v krajině, biodiverzitu ve venkovské krajině, kompostování v obcích a zdroje informací o přírodě a krajině.

V Moravskoslezském kraji se workshopy zabývaly problematikou zapojení environmentálně zaměřených nestátních neziskových organizací (NNO) do rozhodování v oblasti životního prostředí. Workshop i jeho opakování, které bylo důsledkem zájmu účastníků o uvedenou problematiku, proběhl interaktivní formou, která umožňovala úpravu a vývoj obsahu workshopu podle zaměření, zkušeností a aktivity účastníků. Zájem přítomných o uvedenou problematiku se jednoznačně projevil i tím, že diskuse k tématu pokračovaly i ve volném čase, během jídla, apod. Podkladem pro řešení úkolů v pracovních skupinách a následné diskuse v plénu byly 3 případové studie, které vycházely z problematiky živě diskutované v regionu i v reálném životě. Šlo o problematiku výstavby energetického centra v podhorském městečku, využívajícího k výrobě energie dřevní štěpku, výstavbu bobové dráhy v citlivé části Chráněné krajinné oblasti Beskydy a současně atraktivní oblasti cestovního ruchu a výstavbu spalovny odpadů.

Z průběhu workshopů, diskusí účastníků, jejich závěrečného hodnocení i závěrů lektorů workshopů vyplynuly některé skutečnosti, týkající se jak uvedených problematik, tak i návrhů na zaměření dalšího environmentálního vzdělávání. Uvádíme ty nejzajímavější z nich.

Ukazuje se, že citlivé investiční akce stále nejsou projednávány takovým způsobem, jak by odpovídalo zájmu veřejnosti a v konečném důsledku i potřebám investorů. Mezi základní problémy patří:

- snaha investorů uvádět minimální množství informací o citlivých záměrech s cílem zabránit diskusím, resp. výhradám veřejnosti a NNO vůči záměru, a snížit nároky na délku i náklady projednávání,
- nedostatek kapacit NNO, které vzhledem ke svému počtu a často dobrovolnické bázi zapojení členů (nedostatek finančních prostředků), nejsou schopny včas a důsledně reagovat na potenciálně nebezpečné záměry z hlediska ŽP,

- nezájem veřejnosti o věci veřejné do okamžiku, kdy dojde k rozšíření (často nepřesné) informace o přípravě investice v blízkém okolí. Pak často dochází k nekritickému odsouzení záměru bez ohledu na skutečné dopady na ŽP a následným kontroverzím mezi investorem, veřejností (případně obcí) a NNO,
- nízká úroveň výkonu státní správy v oblasti ŽP v ČR projevující se jak neschopností reagovat na skutečně závažné problémy ŽP (nedostatečná kvalifikace i zkušenosti), tak na druhé straně i překračováním role orgánu státní správy, např. v podobě vyjadřování názorů na to, zda některá obec „potřebuje“ další rozvoj či nikoliv.

Z výše uvedeného stručného přehledu základních problémů zaměřených na hlavní účastníky procesu vyplývá z doporučení účastníků a lektorů workshopů následující:

- pokračovat dále ve školeních a workshopech interaktivního charakteru, které umožňuje účastníkům (pokud možno zastupujícím všechny účastníky procesu) na bázi skutečné či fiktivní případové studie identifikovat, prodiskutovat a hledat řešení skutečných problémů vztahů mezi účastníky procesu, zejména veřejné správy, NNO a veřejností,
- zahrnout podporu environmentálního vzdělávání výše uvedeného charakteru do příslušného operačního programu programového období 2014-2020,
- zaměřit se na školení zástupců veřejné správy v oblasti životního prostředí nejen v obvyklém rozsahu (předpisy, zkoušky odborné způsobilosti, apod.), ale také v oblasti komunikace a projednávání s laickou veřejností,
- podporovat rozvoj environmentálně zaměřených NNO, jako nezbytné součásti občanské společnosti.

Vzhledem k rozsahu článku nelze uvést všechna doporučení. Ta však budou vyčerpávajícím způsobem uvedena v závěrech projektu (Doporučení dalšího vzdělávání) na webových stránkách projektu na www.conbios.eu.

RNDr. Radim Misaček
RADDIT consulting

člen týmu projektu tvořeného dále společnostmi Bioinstitut (vedoucí projektu) a Conbios